

NURSING EDUCATION IN DEVELOPED COUNTRIES (KOREA AND GERMANY)

Namozova Umida Abdurafiq qizi

Siyob Abu Ali ibn Sino nomidagi Jamoat Salomatligi texnikumi

Sayfiyeva Nargiza Xusniddinovna

Siyob Abu Ali ibn Sino nomidagi Jamoat Salomatligi texnikumi

Abstract

Nursing is an applied science based on natural sciences, humanities and social sciences, and has a unique knowledge base based on theoretical concepts such as human, environment, health and nursing. It is an applied study aimed at improving human health and well-being. The form of education in nursing is available at the secondary specialized and higher education levels, while nurses with secondary education are trained in medical colleges, while nurses with higher education are trained for professional activities in universities (universities and institutes).

Keywords: Nurse, university course, secondary specialized college course, NCLEX-RN exam, lecturing, exams.

Introduction

Annatatsiya

Hamshiralik ishi tabiiy fanlar, gumanitar va ijtimoiy fanlarga asoslangan amaliy fan bo'lib, inson, atrof-muhit, sog'liq va hamshiralik ishi kabi nazariy tushunchalarga asoslangan noyob bilimlar bazasiga ega. Bu inson salomatligi va farovonligini oshirishga qaratilgan amaliy tadqiqotdir. Hamshiralikning ta'lim shakli o'rta maxsus va oliy ta'lim darajalarida mavjud bo'lib, o'rta ma'lumotli hamshiralalar tibbiyot kollejlarda tayyorlansa, oliy ma'lumotli hamshiralalar oliygohlarda (universitet va institutlarda) kasbiy faoliyatga tayyorlanadi.

Kalit so'zlar: hamshira, universitet kursi, o'rta maxsus kollej kursi, NCLEX-RN imtihoni, letsiyalash , imtihonlar.

Hamshiralik ta'limining asosiy tizimi - Hamshiralik ta'limining asosiy tizimi ikki tizimga bo'linadi: to'rt yillik universitet kursi va uch yillik o'rta maxsus kollej kursi. Kurs davomiyligi va bitiruv uchun talab qilinadigan kreditlar har xil. Universitetlarning ta'lim maqsadi "chuqur akademik nazariyalarni, ularning siyosiy va keng ko'lamli qo'llanilishini o'rgatish va tadqiq qilish hamda yetakchilik fazilatlarini rivojlantirish", o'rta maxsus kollejlarning ta'lim maqsadi esa "ixtisoslashgan bilim va nazariyalarni o'rgatish va tadqiq qilish, iste'dodlarni rivojlantirish va o'rta darajadagi mutaxassislarni tayyorlash" deb ta'kidlangan.

Sahmyok universitetining hamshiralik ishi kafedrasi 1973-yilda nasroniy diniga va ijodiy va amaliy tajribaga ega shaxslarni tarbiyalash maqsadida ong, tana va ruhni yaxlit ta'lim asosida tashkil etilgan. Bu Koreyadagi birinchi qo'shma ta'lim dasturi edi. Magistratura dasturi 1996-yilda tashkil etilgan va

hamshiralik ishi bo'yicha bakalavr darajasini olish kursi 1997-yilda ochilgan. 2004-yilda Klinik hamshiralik ishi bo'yicha aspirantura maktabining Klinik hamshiralik ishi kafedrasida ixtisoslashgan hamshiralik kursi ochilgan.

Hamshiralik ishi kafedrası Janubiy Kaliforniyadagi (AQSh) Loma Linda universiteti va Avstraliyaning Avondale universiteti bilan kredit almashinuv dasturini amalga oshiradi. Bundan tashqari, eng yuqori imtixon balli yoki a'lo baholar bilan qabul qilingan talabalar AQShga 1 yillik stipendiya dasturiga tanlanadi.

Grant dasturlari talabalarni eng yuqori akademik darajada ishlashga ilhomlantiradi. Ushbu dasturlar o'zlarini o'qishga bag'ishlaydigan va mamlakat, jamiyat va cherkovni rivojlantirishga hissa qo'shadigan shaxslarni tarbiyalashga qaratilgan.⁽¹⁾

O'qishni tugatgandan va hamshiralik litsenziyasini olgandan so'ng, talabalar turli sohalarda ishlashlari mumkin. Imtihondan o'tgandan so'ng, umumiy kasalxonada, sanoat sektorida, boshlang'ich va o'rta maktablarda hamshira sifatida va davlat xizmatchisi sifatida ishlashlari mumkin. Bundan tashqari, NCLEX-RN imtixonini topshirgandan so'ng, aspiranturaga borishni yoki chet elga borishni tanlash mumkin. Hamshiralalar, sug'urta tekshiruvchi hamshiralari, sog'liqni saqlash xodimlari, sog'liqni saqlash o'qituvchilari (2-sinf), chet elda ishlash, hamshiralalar, doylar, sanoat sog'liqni saqlash menejerlari, aspiranturaga kirgandan keyin professional hamshiralalar, professorlar va tadqiqotchilar va boshqalar.

Shuningdek nufuzli Seul Milliy Universitetining hamshiralik ta'limi 1907-yilda millat ozodligi davrida boshlangan bo'lib, o'tgan asr davomida texnik o'rta maktab, "Hamshiralik maktabi" sifatida tashkil etilganidan hozirgi Hamshiralik kollegigacha jadal rivojlandi. Bu ajoyib o'sish asosan milliy moliyalashtirish, xalqaro ko'mak va bitiruvchilarning fidoyi

sa'y-harakatlarining birgalikdagi sa'y-harakatlari bilan bog'liq. Seul Milliy Universitetining o'tgan asr davomida hamshiralik ta'limi yo'nalishini mulohaza qilish, o'z hayotini bu ishga bag'ishlaganlarning hissalarini hurmat qilish bilan birga, Seul Milliy Universitetining hamshiralik ta'limi "hamshiralik tomonidan ochilgan sog'lom kelajak"ni amalga oshirishda yetakchi bo'lib qolishini tasdiqlaydi.⁽²⁾

Hamshiralik ta'limining asosiy tizimi - Hamshiralik ta'limining asosiy tizimi ikki tizimga bo'linadi: to'rt yillik universitet kursi va uch yillik o'rta maxsus kollej kursi. Kurs davomiyligi va bitiruv uchun talab qilinadigan kreditlar har xil. Universitetlarning ta'lim maqsadi "chuqur akademik nazariyalarni, ularning siyosiy va keng ko'lamli qo'llanilishini o'rgatish va tadqiq qilish hamda yetakchilik fazilatlarini rivojlantirish", o'rta maxsus kollejlarning ta'lim maqsadi esa "ixtisoslashgan bilim va nazariyalarni o'rgatish va tadqiq qilish, iste'dodlarni rivojlantirish va o'rta darajadagi mutaxassislarni tayyorlash" deb ta'kidlangan. Birinchisi akademik va yetakchilikka qaratilgan bo'lsa, ikkinchisi ixtisoslashgan bilim va nazariyalarga asoslangan iste'dodlarni rivojlantirishga va o'rta darajadagi mutaxassislarni tayyorlashga urg'u beradi. Universitet va o'rta maxsus kollej kurslari o'rtasidagi o'quv dasturining tarkibiy nisbatida ham sezilarli farq mavjud. O'rta maxsus kollejlarda umumiy kreditlarning

20% ni liberal san'at fanlariga ajratadi, universitet kurslari esa 30% ni ajratadi. Kichik kollejlarda asosiy tanlov fanlari va majburiy kurslarni umumiy kreditlarning 80% ga ajratadi, universitet kurslari esa umumiy kreditlarning taxminan 50% ni tanlov fanlari, qo'shimcha fanlar va boshqalarga ajratadi.

2. Uzluksiz ta'lim tizimi - Uzluksiz ta'lim tizimini oddiy ta'lim tizimiga kiritilgan aspirantura kurslari va Sog'liqni saqlash va ijtimoiy ta'minot vaziri tomonidan tan olingan maxsus muassasalar tomonidan taklif etiladigan ixtisoslashtirilgan o'quv kurslariga bo'lish mumkin. Hamshiralikdan tashqari, aspirantura kurslari sog'liqni saqlash ta'limiga yaqin sohalarida darajalar beradi va darajalar oladi, Seul milliy universiteti va Yonsei universiteti doktorlik dasturlarini taklif qiladi. Hamshiralik malakalarini mutaxassislik bo'yicha tan olish jamoat salomatligi hamshirasi, anesteziya hamshirasi va psixiatrik hamshiralik sohalarida mumkin, ammo faqat oz sonli odamlar hamshiralik malakasini oladi.⁽³⁾

Shuningdek Yevropaning rivojlangan mamlakatlaridan biri Germaniyani oladigan bular bu davlatda hamshiralik uchun 3 yil ta'lim olinadi. Germaniyada hamshiralik kasb-hunar ta'limi - bu yuqori sifatli nazariy tayyorgarlikni keng qamrovli klinik amaliyot bilan birlashtirgan noyob 3 yillik professional tayyorgarlik bo'lib, u Yevropadagi eng keng qamrovli sog'liqni saqlash ta'lim tizimlaridan biridir. Xalqaro talabalarga o'qish davomida diplom olish

uchun noyob imkoniyatni taqdim etuvchi ikki tomonlama ta'lim dastur davomida oylik 1341 dan 1503 yevrogacha stipendiyalarni taqdim etadi. Qabul qilish uchun nomzodlar o'rta maktab diplomiga ega bo'lishlari va nemis tilida B1-B2 malakasiga ega bo'lishlari kerak, shuningdek, ular sog'liqni saqlash bo'yicha ruxsatnomaga ega bo'lishlari kerak⁽²⁾. Ta'lim jarayoni uzviy, kasbiy tayyorgarlikning dastlabki ikki yilida umumiy hamshiralik tayyorgarligi taqdim etiladi. Bunga sog'lom va kasal insonlar haqida ta'lim berish, shuningdek, profilaktika va davolash choralari kiradi. Kasbiy tayyorgarlikni raqamli boshqaruv dasturlaridan foydalanish, masalan, hamshiralik hujjatlarida, shuningdek, tibbiy texnologiyalar yangiliklaridan foydalanish bo'yicha bilimlar yakunlaydi. Kasbiy tayyorgarlikning uchinchi yiliga kirishdan oldin, siz dasturingizning oxirgi uchdan bir qismi uchun ixtisoslikni tanlashingiz mumkin: siz uzoq muddatli parvarish (malaka: geriatriya hamshirasi (Altenpfleger/in)) yoki bolalar hamshirasi (malaka: bolalar hamshirasi (Gesundheits- und Kinderkrankenpfleger/in)) bo'yicha ixtisoslashishingiz yoki umumiy hamshiralik tayyorgarligingizni davom ettirishingiz va "hamshira" kasbiy malakasini olishingiz mumkin ("Pflegefachfrau/-mann", "Pflegefachperson").^(3*)

Germaniyadagi hamshiralalar, ayniqsa tan olinishni istagan chet elda tahsil olgan hamshiralalar uchun yakuniy imtihon Kenntnisprüfung (Bilim testi) bo'lib, u Germaniya hamshiralik standartlari, bemorlarga g'amxo'rlik qilish, gigiena va huquqiy jihatlarini qamrab oluvchi majburiy og'zaki va amaliy baholash bo'lib, ko'pincha 6-9 oylik tayyorgarlik kursi va til (B2 darajasi) sertifikatidan oldin o'tkaziladi. Test bemorlar bilan ishlash, parvarishni rejalashtirish va hujjatlashtirish bo'yicha amaliy ko'nikmalarni baholaydi va to'liq litsenziyani (Aprobatsiya) olish bilan yakunlanadi.

Xulosa

Demak biz ko'rib o'tgan ikki davlarda o'qish jarayoni nisbatan yaqin, amaliyot jarayonlari, litsenziyalash, imtihon jarayonlari bilan farqlanar ekan. Koreyadagi hamshiralik ishi bo'yicha o'quv jarayoni odatda 3 yoki 4 yillik universitet dasturlarini o'z ichiga oladi, ular kuchli nazariyaga (anatomya, farmakologiya) va akkreditatsiyadan o'tgan shifoxonalarda simulyatsiyalar va klinik rotatsiyalar orqali keng amaliy tajribaga qaratilgan bo'lib, bu ro'yxatdan o'tgan hamshira (RN) sifatida litsenziya olish uchun Milliy hamshiralik imtihoniga olib keladi. Dasturlar yaxlit parvarishga qaratilgan bo'lib, klinik ko'nikmalarni etika va tanqidiy fikrlash bilan uyg'unlashtiradi, mutaxassislik bo'yicha ilg'or darajalarga (magistr, ANP) yo'l ochadi, shu bilan birga sifatli ta'lim uchun KABNE akkreditatsiya standartlariga javob beradi.(3). Germaniyadagi hamshiralik ishi bo'yicha o'qitish jarayoni, Ausbildung deb ataladi, kasalxonalar/qariyalar uylarida haq to'lanadigan amaliy ishni hamshiralik maktabida nazariy o'rganish bilan birlashtirgan 3 yillik qo'shaloq kasbiy dastur bo'lib, bu davlat tomonidan hamshira sifatida tan olinishiga olib keladi, nemis tili B1/B2 ko'nikmalarini, tegishli maktabni tugatganlik sertifikatini talab qiladi va ko'pincha xalqaro abituriyentlar uchun tarjima/autentifikatsiya va tibbiy ko'riklar kabi hujjatlarni tayyorlashni o'z ichiga oladi. Trening farmakologiya, anatomya, etika va klinik ko'nikmalarni qamrab oladi, maktab va amaliyot o'rtasida tuzilgan soatlar ajratilgan bo'lib, barqaror martaba yo'lini taklif etadi.

Foydalanilgan adabiyotlar :

1. Kim S.J. (Koreya universiteti tibbiyot kolleji hamshiralik ishi kafedrası) Koreya hamshiralari uyushmasi "Koreya hamshiraligi" 17-jild, 4-son Nashr qilingan 41-47-betlar (7 bet)
2. Written by Maynaz Altaf Nursing Vocational Training in Germany: Earn, Learn & Build 2025
3. Strong<https://www.educations.com/nursing/south-korea>

Elektron saytlar :

- 1*. <https://www.syu.ac.kr/eng/department-of-nursing/>
- 2*. <https://nursing.snu.ac.kr/about/introduction/100>
- 3*<https://www.make-it-in-germany.com/en/study-vocational-training/training-in-germany/profiles/nursing-professional>

